

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

22 Kasım 2024 tarihinde Dersim Belediyesi abluka altına alınmış, belediye binası aranmış ve belediye eş başkanları görevden uzaklaştırılarak yerlerine kayyum atanmıştır.

Demokratik hukuk devleti ilkesi, temel hak ve özgürlükleri koruma yükümlülüğünü içermektedir. Anayasa'nın 67. maddesiyle güvence altına alınan seçme ve seçilme hakkı, demokratik toplumun en temel unsuru olmasının yanı sıra, aynı zamanda temel bir hakkın ifadesidir.

Seçim kampanyalarını, devletin tüm imkânlarını ve araçlarını kullanarak, katı bir medya ambargosu eşliğinde yürüten iktidar, halktan beklediği desteği alamamıştır. Seçmen iradesini yok sayarak, halka hizmet için ayrılan kaynakları nereye harcadığı belli olmayan ve yüksek miktarlarda borç bırakan kayyumlardan hukuki ve idari olarak hesap sormadan, yurttaşların anayasal hakkı olan seçme ve seçilme hakkını ihlal etmiş tutuklama ve görevden almalarla baskı altına almak istediği yerel yönetimleri doğrudan gasp etme aşamasına gelmiştir.

Dersim Belediyesi'ne kayyım olarak atanan Vali Bülent Tekbıyıkoglu'nun ilk icraatı, sabahın erken saatlerinde belediyenin etrafını beton bariyerlerle halka kapatmak olmuştur. Dersim halkı iradesine tarihine, kültürüne ve değerlerine yapılan bu saygısızlık karşısında irade gaspına karşı seçilen eş başkanlarına sahip çıkarak, demokratik protesto hakkını kullanmış ve belediyelerin asıl sahiplerine bırakılmasını talep etmiştir. Kayyım görevlendirmesi kararının hemen ardından, belediye önüne gelen çok sayıda kişi, kolluk kuvvetleri tarafından tazyikli su, biber gazı ve plastik mermilerle saldırıya uğramıştır. Birçok kişi kriminalize edilerek gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Seçim sonuçlarının ve halkın iradesinin tanınmadığı, Dersim Belediyesi'ne kayyım olarak atanan Vali Bülent Tekbıyıkoglu'nun sabahın erken saatlerinde belediye etrafına beton bariyerler koyarak halkı sokağa çıkamaz hale getirmesi ve kayyım atamalarına karşı halkın demokratik protesto hakkını kullanan yurttaşlara karşı uygulanan orantısız şiddetle ilgili açıklamanız nedir?
2. Kayyımın atandığı gün ve sonraki günlerde polis kontrolleri sırasında İl'e giriş yapmak isteyen kişilerden dersimde yaşadığını gösteren "Yerleşim Yeri ve Diğer Adres Belgesini" (İkametgâh) ibraz etmeleri istenmiştir. Halkın seyahat özgürlüğünü kısıtlayan bu uygulamanın yasal gerekçesi nedir?
3. Kayyımlar, yerel yönetimleri gasp ederek, halkın seçme hakkına ve seçilen belediye başkanlarının görevine müdahale etmektedir. Ayrıca, kayyım atanan belediyelerde işçilere uygulanan mobbing , işten çıkarmalar, sürgün edilme ve toplu sözleşme ile yasalarla güvence altına alınan haklarının ellerinden alınmaması için alınan önlem ya da herhangi bir çalışmanız var mıdır?"
4. Kayyım atamaları ve buna karşı yapılan demokratik protestolar sırasında, kolluk kuvvetlerinin tazyikli su, biber gazı ve plastik mermiler kullanarak halka müdahale etmesi, halkın barışçıl gösteri yapma hakkını ihlal etmektedir. Bu durumun düzeltilmesi için hangi somut adımlar atılacaktır?
5. Kayyım atamalarının, kadınların yerel yönetimlerdeki temsili ve toplumsal eşitlik üzerindeki olumsuz etkilerinin telafisi için çalışmalarınız nelerdir? Kadınların büyük emeklerle elde ettikleri kazanımlarını ve siyaset yapma haklarını korumak için aldığınız önlemler nelerdir?
6. Kayyımların belediyelerde yarattığı tahribatlar, yerel hizmetlerin aksamasına ve halkın mağduriyetine yol açmaktadır. Kayyımların, belediyelerin mali kaynaklarını nasıl yönettiği, yerel halkın haklarını nasıl savunduğu konusunda hükümetin bir denetimi var mıdır? Bu uygulamaları nedeniyle belediyelerdeki kamu hizmetlerinde yaşanan aksaklıklar hakkında hükümet ne gibi düzenlemeler yapmayı planlamaktadır?
7. Kasım 2024 itibariyle kayyım protestoları sırasında Dersimde gözaltına alınan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerden kaç tutuklanmış, kaç kişi hakkında adli kontrol kararı ve ev hapsi kararı verilmiştir.?
8. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek kaç kişi tespit edilmiş ve haklarında yasal işlem başlatılmıştır?